

**SPECIALITATEA *PRODUȚIE MULTIMEDIA*
– O INOVAȚIE ÎN PEISAJUL EDUCAȚIONAL
UNIVERSITAR DIN REPUBLICA MOLDOVA**

***MULTIMEDIA PRODUCTION* SPECIALTY – AN INNOVATION
IN THE UNIVERSITY EDUCATIONAL LANDSCAPE IN THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

Laura TUGAREV,

doctor în științe ale comunicării, lector,

Universitatea de Stat din Moldova

ORCID: 0000-0002-130497209

laura.tugarev@usm.md

Educația este un proces complex și multidimensional, cu un impact profund asupra individului și asupra societății în ansamblu. În Republica Moldova, cadrul juridic al raporturilor privind proiectarea, organizarea, funcționarea și dezvoltarea sistemului de educație național este stipulat în Codului Educației [1].

Instituțiile de învățământ superior sunt entitățile care prin cercetare, educație, formare și dezvoltare contribuie la progresul științific și tehnologic, generând inovații și pregătind specialiști calificați pentru piața muncii. „Strategia Educația 2020 apus accent pe obiectivele legate de educație și formare, datorită influenței acestora asupra creșterii economice” [2].

Universitatea este un ecosistem în care facultatea joacă un rol esențial, reprezentând o componentă integrantă a structurii academice. Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (FJȘC) a Universității de Stat din Moldova (USM) este înființată în 1980. Astăzi este unica facultate de profil din Republica Moldova care formează jurnaliști, comunicatori și specialiști în industriile creative.

„Misiunea principală a Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării, în acord cu misiunea Universității de Stat din Moldova este de a asigura un învățământ modern, centrat pe student prin excelența

cunoașterii și formarea competențelor și caracterelor, în care activitățile instructiv-didactice, științifice și organizaționale se combină armonios cu modelul academic al celei mai mari universități din Republica Moldova, pentru a oferi oportunități de dezvoltare profesională și personală adaptate nevoilor și intereselor studenților” [3].

Actualmente, FJȘC este structurată în 2 departamente:

1) Departamentul Teoria și Practica Jurnalismului, sub umbrela căruia se află specialitățile *Jurnalism și procese mediatice*, *Producție multimedia* și programul de master *Produce video și media promoting*;

2) Departamentul Comunicare și Teoria Informării care gestionează specialitățile *Comunicare și relații publice*, *Biblioteconomie și știința informării* și programul de master *Relații publice și publicitate*.

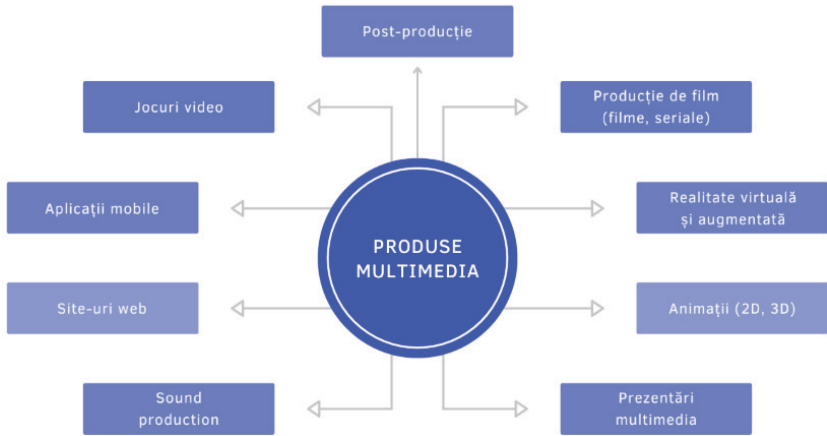
Pentru a profila specificul programului de studii *Producție multimedia*, vom trece în revistă câteva repere conceptuale. Multimedia reprezintă o combinație de text, audio, imagine, animație și video într-un format digital accesibil pe diverse dispozitive. Deci, putem afirma că multimedia este rezultatul unei evoluții continue, începând cu primele experimente de combinare a diferitelor tipuri de media și culminând cu tehnologiile digitale moderne.

În Dicționarul Explicativ al Limbii Române [4] conceptul multimedia se referă la „mai multe media; difuzat prin mai multe media”. Această definiție scoate în evidență faptul că informația multimedia poate fi distribuită prin diverse canale, cum ar fi: televiziunea, radioul, internetul, dispozitivele mobile etc.

În Dicționar Enciclopedic conceptul multimedia este definit ca „ansamblu de tehnici (texte, imagini fixe sau animate, sunete, grafică) care permit recepționarea, depozitarea, prezentarea și prelucrarea informațiilor simultan și interactiv”; interactivitatea în prezentarea informațiilor, într-o lume dominată de gadgeturi, este esențială pentru a captiva și a menține atenția publicului.

„În viziune modernă, o aplicație multimedia conține: text, imagini, sunete, imagini video, animație, grafică legate între ele și care determină prin diferite metode interactivitate cu utilizatorul. O aplicație multimedia este completă atunci când conține o combinație a tuturor elementelor constitutive cu condiția ca ele să interacționeze între ele și să permită interacțiunea cu utilizatorul” [5, p.13]. Astfel, multimedia este un instrument care permite transmiterea interactivă de date și informații

(text, sunet, video, animație etc.) către un public țintă. Multimedia reprezintă o sinergie a diferitor forme de conținut, cum ar fi: text, imagini, sunete, animații, video și interacțiuni, toate integrate într-un singur produs sau experiență.

Fig.1. Produse multimedia

Sursa: *Elaborat de autoare*

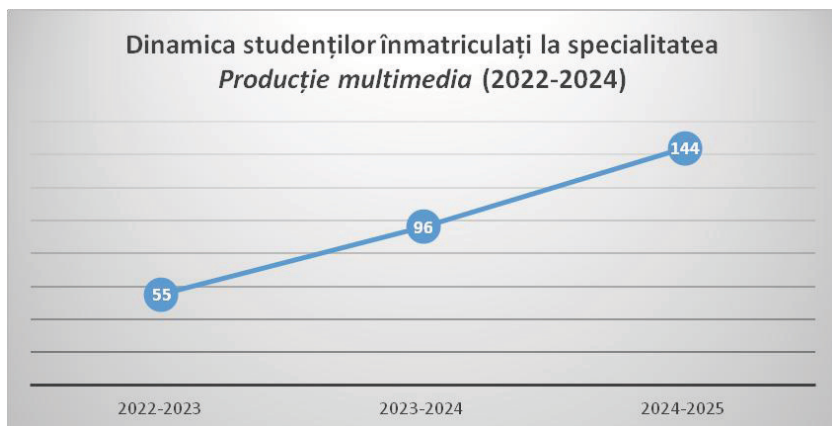
În anul 2022, în *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 482/2017, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 216-228, art. 564), au fost introduse modificări la domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii „02 Arte și științe umaniste”, domeniul general de studiu „021 Arte”, domeniul de formare profesională „0211 Tehnici audiovizuale și producție media”, prin completarea cu mai multe specialități, inclusiv 0211.6 Producție multimedia/ 0211.6 Multimedia production.

Prin urmare, în anul 2022, Universitatea de Stat din Moldova lansează specialitatea *Producție multimedia (PM)*, rezultat al unei colaborări între mediul academic și partenerii strategici. Specialitatea *Producție multimedia* este una nouă în arealul educațional din Republica Moldova, implementată la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM prin programul *Profesiile Viitorului* – inițiativă

a Asociației Companiilor de Creație din Moldova (COR) și Proiectul Tehnologiile Viitorului, în parteneriat cu Mediacor, cu suportul financiar al USAID Moldova, Suedia și Marea Britanie. Parteneri academici: Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Ministerul Culturii al Republicii Moldova și Universitatea de Stat din Moldova. Programul este strâns legat de Centrul Mediacor, care joacă un rol esențial în catalizarea inovațiilor în educația creativă și tehnologică din Republica Moldova.

Specialitatea 0211.6 *Producție multimedia* presupune pregătirea specialiștilor în domeniul solicitat, precum dezvoltator multimedia, designer multimedia, consultanți în domeniul digital, dezvoltator de conținuturi online, specialiști în social media, copywriter digital, dezvoltator de jocuri online, programator multimedia, designeri etc. „Domeniul de formare profesională al programului este 0211 *Tehnici audiovizuale și producție media*, iar domeniul general de studiu – 021 – *Arte*. „Misiunea programului rezidă în pregătirea aprofundată, de înalt nivel științific în ceea ce privește activitățile conceptuale ale producției multimedia contemporane, atât în plan teoretic, cât și în plan practic-aplicativ, precum și în formarea competențelor profesionale ale specialiștilor în domeniul tehnologiilor informaționale din diverse domenii de activitate” [6]. Este un program inovator care conectează cunoștințele și expertiza mediului academic cu cele ale pieții muncii, reunind profesori universitari și specialiști din industrie.

De la etapa lansării și până în prezent, campania de comunicare pentru a promova specialitatea PM este dezvoltată de către COR și Mediacor, cu suportul partenerilor de dezvoltare - USAID, Suedia și UK. Activități precum: implicarea studenților în calitate de ambasadori și organizarea vizitelor în școli, campanie targetată pe rețelele de socializare, *Ziua Ușilor Deschise la Mediacor*, toate acestea au generat o creștere exponențială a interesului tinerilor pentru aceasta specialitate. În prezent, la acest program studiază 295 de studenți, divizați în 9 grupe, cu predare în limba română și rusă.

Fig.2. Dinamica studenților înmatriculați la specialitatea multimedia (2022-2024)

Sursa: *Elaborat de autoare*

Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării prin platformele pe care le deține:

1. Site-ul oficial al FJȘC. Disponibil: <https://jurnalism.usm.md/>
2. Site-ul oficial *Unda Liberă*. Disponibil: <https://undalibera.md/>,
3. TV *Unda Liberă*. Disponibil: <https://www.youtube.com/c/TeleviziuneaFJ%C8%98C>,
4. Pagina de Facebook a FJȘC. Disponibil: https://www.facebook.com/jurnalism.usm/?locale=ro_RO

la fel desfășoară anual campanii de informare și promovare (spoturi video, infografice, afișe etc.), inclusiv a specialității sus-menționate.

Studenții înscriși la acest program studiază discipline ca: *Gândire și scriere creativă, Introducere în managementul experienței, Bazele design-ului, Mijloace tehnice în multimedia, Design interactiv, Narativul în multimedia, Bazele producției de sunet, Introducere în animație, Podcasting, Discurs public și persuasiune, Editare și procesare de text, Procesul creativ în new media, Producție virtualizată, Scenaristica, Realitate extinsă, Convergență digitală și influencing, Securitatea sistemelor pentru e-activități* etc. Planul de studii a fost conceptualizat de către comunitatea academică FJȘC-istă în colaborare cu partenerii de dezvoltare, iar pe parcursul elaborării au fost

consultați și specialiști din mediul internațional, cum ar fi reprezentanții UC Berkeley.

Ministerului Educației și Cercetării al RM în anul 2023 inițiază modificarea *Codului Educației al Republicii Moldova* nr. 152/2014 și abrogarea Legii nr. 1070/2000 privind aprobarea *Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate*, prin completarea articolului 132 cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins: „La programele de studii superioare în domeniile tehnologiilor informaționale și comunicaționale, jurnalismului și comunicării, instituțiile de învățământ superior pot încadra în activitatea didactică cercetători și practicieni consacrați din țară sau din străinătate cu o experiență valoroasă în domeniu” [7]. Așadar, la specialitatea PM predau conferențieri universitari – Andrei Dumbrăveanu; doctori în științe – Laura Tugarev; lectori – Vitalie Guțu și practicieni – Eugen Boico (director *Publicis Moldova*), Inna Stavila (Clients Director *Publicis Moldova*), Sergiu Pascaru (director *Pascaru Production*), Radion Cicic (fondatorul studioului *NORM*, designer grafic), Mihail Bacalov (sound designer), Svetlana Grossu (regizoare, animatoare), Ana Sârbu (jurnalistă), Elena Baranov (jurnalistă #diez), Valeria Bate-reanu (jurnalistă #diez) etc.

Orele de curs se desfășoară în aulele universitare, iar cele practice în studiourile aflate în patrimoniul infrastructural al facultății: *Studio de podcasting, News Room, Laborator de înregistrare și prelucrare a sunetului, Laborator de televiziune, Laborator de Producție multimedia, Centrul de instruire în domeniul media „Gheorghe Asachi”* etc. O parte din cursuri se desfășoară și la Mediacor, unde studenții sunt antrenați în procese de filmare, editare, animație etc. Platformele avansate puse la dispoziție includ: producția virtuală, platourile de filmare, tehnologii de motion capture, color grading și sound design, toate fiind importante în vederea pregătiri practice a viitorilor specialiști în multimedia. Aceste facilități moderne permit studenților să își dezvolte abilitățile într-un mediu similar cu cel profesional și să deprindă competențe specifice, necesare pentru integrarea în industria creativă națională și/sau internațională.

În cadrul acestei specialități, studenții realizează diverse produse creative: filme de scurt metraj/promo film, infografice, fotografii, longreads, animație în 2D/3D, MetaHuman, spoturi publicitare, reels-

uri, scenariii, proiecte de start-up, podcasturi, editare text, audio, video etc.

Pe lângă demersul academic, studenții sunt implicați și în activități extracurriculare, precum: hackathoane, vernisaje, lecții de profesionalizare, activități în teren etc. [8,9,10], fapt care contribuie la: 1) formarea unor viziuni panoramice despre procesele și fenomenele din domeniul industriilor creative; 2) stimularea potențialului creativ; 3) construirea unei rețele de contacte și stabilirea unor raporturi de colaborare cu reprezentanții din câmpul muncii; 4) sporirea adaptabilității absolvenților în mediul practic, etc.

Specialitatea *Producție multimedia* este una de perspectivă într-o societate tot mai globalizată și digitalizată. Acest program este interconectat direct la evoluțiile rapide ale mediului profesional și la nevoile emergente ale industriei. *Producție multimedia* contribuie esențial la formarea specialiștilor în sectorul tehnologiilor new media și multimedia; elementele acestor domenii sunt integrate organic în diverse segmente ale activității umane – în sfera de comunicare, cea administrativă, cea educațională, cea culturală, prin: comunicare diversificată și adaptată la diverse medii, prin elaborarea site-urilor, conținutului media, brand-book-urilor, prin realizarea diverselor suporturi informaționale (lecții online, e-book-uri etc.), producție de film, videoclipuri, conținut social media, jocuri video etc.

Referințe bibliografice:

1. Codul Educației al Republicii Moldova. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro (accesat: 20.10.2024)
2. Asigurarea calității în învățământul superior din Republica Moldova. Disponibil: https://erasmusplus.md/sites/default/files/media_file/2019-12/n.velisco_studiu_heres_2017.pdf (accesat: 22.10.2024)
3. Site-ul oficial USM. Disponibil: https://usm.md/?page_id=505 (accesat: 21.10.2024)
4. Dicționarul Explicativ al Limbii Române. Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/multimedia> (accesat: 21.10.2024)
5. Vasuu, R. *Introducere în tehnologii multimedia*. București: Edi-

- tura Academiei Oamenilor de Știință din România, 2011. ISBN 978-606-8371-59-7
6. Curriculum *Producție multimedia*. Disponibil: https://usm.md/wp-content/uploads/Productie-multimedia_2024.pdf (accesat: 21.10.2024)
  7. Proiecte de acte legislative. Disponibil: <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactenormative/tabid/61/LegislativId/6448/language/ro-RO/Default.aspx> (accesat: 21.10.2024)
  8. Vernisaj. HAB-ul studenților de la specialitatea *Producție Multimedia*. Disponibil: <https://diez.md/2023/12/17/video-un-spatiu-destinat-creativitatii-la-usm-a-fost-lansat-art-hab-ul-studentilor-de-la-specialitatea-productie-multimedia/> (accesat: 21.10.2024)
  9. Lecție de profesionalizare la specialitatea *Producție Multimedia*. Disponibil: <https://www.facebook.com/jurnalism.usm/posts/pfbid0EgCmtsoDsmvbwzTN8b1ZMZyudTMJ272pXS3FxyVur7qxKpD6pLubhbLVn5cv2Gacl> (accesat: 21.10.2024)
  10. Activitate în teren cu studenții de la specialitatea *Producție Multimedia*. Disponibil: <https://www.facebook.com/jurnalism.usm/posts/pfbid02dhd9MsoCYr7bxq6havkuGCMHvKrmWdruMSvaFghDLPxKPJSG8eqkNCnRkaaUsMvYl> (accesat: 21.10.2024)